

ÎNCHEIERE

18 septembrie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ivan Cojocari,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Aurelia Gușanu
împotriva lui Fiodor Cojocarul privind recunoașterea dreptului de proprietate,
obligarea de a nu crea obstacole în posesia și folosința patrimoniului, recunoașterea
ca succesori nedemn și evacuare;

cererea de chemare în judecată depusă de Aurelia Gușanu împotriva notarului
public Oleg Chetreanu, intervenient accesoriu Ivan Cojocari privind anularea
încheierilor și obligarea eliberării certificatului de moștenitor legal;

cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Cojocari împotriva IFS
Ialoveni și Aurelia Gușanu privind prelungirea termenului de acceptare a
succesiunii,

împotriva deciziei din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 17 octombrie 2011 Aurelia Gușanu, a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Fiodor Cojocarul privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra
întregii averi rămase după decesul Luției Cojocari în XXXX (Vol.II, f.d. 2-4).

În motivarea acțiunii Aurelia Gușanu, a invocat că la 12 aprilie 2011 a depus
cerere la notarul public Oleg Chetreanu privind eliberarea certificatului de
moștenitor la întreaga avere rămasă după decesul mamei sale Luția Cojocarul,
decedată la 31 decembrie 2010.

La 27 septembrie 2011, notarul public Oleg Chetreanu prin încheierea nr. 42 a
refuzat să elibereze certificatul de moștenitor asupra întregii averi rămase după
decesul mamei sale, pe motiv că nu a prezentat toate actele necesare, nu este clar
cercul de moștenitori, precum și dreptul de proprietate a Luției Cojocarul nu a fost

transcris în Registrul bunurilor imobile potrivit prevederilor art. 321 alin. (2) Cod civil.

La cererea de eliberare a certificatului de moștenitor au fost anexate următoarele acte: hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 12 decembrie 2003, decizia Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2004, încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2004 privind corectarea erorilor din dispozitivul deciziei menționate, toate fiind înregistrate la oficiul teritorial cadastral, precum și certificatul cu privire la valoarea bunului imobil nr. XXXX din 14 septembrie 2011, planul geometric din 19 septembrie 2011 actul de constatare pe teren la efectuarea identificării bunurilor imobile din 19 septembrie 2011.

Prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 12 decembrie 2003 acțiunea Aurelei Gușanu a fost admisă integral stabilindu-se faptul intrării în posesia averii succesoriale și acceptării succesiunii după decesul tatălui Efim Gușanu, decedat la XXXX, fiind recunoscută nulă înregistrarea proprietății imobiliare din s. Molești, r-nul Ialoveni după Luția Cojocaru efectuată în baza certificatului nr. XXXX din XXXX eliberat de Primăria Molești, s-a recunoscut contractul de donație din XXXX prin care Luția Cojocaru a donat lui Ion Cojocaru imobilul cu suprafața de XXXX și lotul de pământ cu suprafața de XXXX m.p. conform titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. XXXX, ca fiind nule; s-a transmis în proprietatea Aureliei Gușanu XXXX cotă parte din averea succesorală situată în s. Molești, r-nul Ialoveni, atribuindu-i în natură: odaia 1-1 cu suprafața de XXXX m.p. în valoare de XXXX de lei, odaia XXXX cu suprafața de XXXX m.p. în valoare de XXXX de lei, veranda XXXX în valoare de XXXX de lei, pridvor în valoare de XXXX de lei din casa de locuit „XXXX” și s-a transmis în folosință terenul de pământ aferent, iar cererea reconvențională a lui Fiodor Cojocaru privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra casei de locuit și construcțiilor de pe lângă casă a fost respinsă ca neîntemeiată, fiind încasată de la Aurelia Gușanu în folosul lui Cojocaru L., suma de XXXX de lei, ce constituia diferența de preț dintre partea reală atribuită din casă și cota parte ce îi revenea.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2004 a fost respins ca neîntemeiat apelul declarat de Cojocaru Ion și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 12 decembrie 2003 în partea în care a fost declarat nul contractul de donație din 08 aprilie 1998, prin care Cojocaru Luția a donat lui Cojocaru Ion imobilul cu suprafața de XXXX m.p., lotul de pământ de XXXX m.p. și titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. XXXX.

Prin aceeași decizie a fost respins apelul declarat de Cojocaru Fiodor ca neîntemeiat și s-a menținut hotărârea instanței de fond în partea în care a fost respinsă cererea reconvențională și s-a admis apelul declarat de Cojocaru Luția, în această parte fiind pronunțată o hotărâre nouă prin care a fost constatat faptul acceptării de către Gușanu Aurelia a succesiunii, în mărime de XXXX din construcția auxiliară lit.1A, construcțiilor auxiliare și terenul aferent cu suprafața XXXX ha din XXXX.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2004 au fost corectate greșelile și omisiunile din dispozitivul deciziei menționate și anume: s-a atribuit în natură Aureliei Gușan: suprafața locativă „XXXX” – cu suprafața XXXX m.p. în valoare de XXXX de lei, locativă „XXXX”, suprafața de XXXX m.p. în valoare de XXXX de lei; pridvorul în valoare de XXXX de lei; lotul de pe

lângă casă cu o suprafață de XXXX ha, în valoare de XXXX de lei și veranda „a” în valoare de XXXX de lei, iar în total avere în valoare de XXXX lei. Totodată a fost lăsată în proprietatea Luției Cojocaru din casa de locuit: suprafața locativă „2” cu suprafața de XXXX m.p. în valoare de XXXX de lei; locativă „4”, suprafața de XXXX m.p. în valoare de XXXX de lei; bucătăria „5” cu suprafața de XXXX m.p. în valoare de XXXX de lei; baia „6” cu suprafața de XXXX m.p. în valoare de XXXX de lei; veranda „a1” în valoare de XXXX de lei; pridvor în valoare de XXXX de lei; bucătăria de vară „1” în valoare de XXXX de lei; sarai „2” în valoare de XXXX de lei; beciul „3” în valoare de XXXX lei, veceu „4” - XXXX de lei, sarai „5” - XXXX de lei; poarta 1 - XXXX de lei; gard II - XXXX lei; gard III - XXXX de lei; streșina IV - XXXX de lei; streșina V - XXXX de lei; fântână VI - XXXX de lei; lot de pe lângă casă cu o suprafață XXXX ha, în valoare de XXXX de lei; terenul cu destinație grădini - XXXX ha cu valoarea XXXX de lei, iar în total bunuri în valoare de XXXX de lei, ce este mai puțin decât 3 XXXX părți care i se cuvin XXXX de lei.

Astfel, XXXX cotă-parte din integral bun imobil din XXXX este proprietate personală a Luției Cojocaru (Gușanu), iar soțul defunctei Cojocaru Fiodor cu care a încheiat căsătoria la XXXX, nu are nici o tangență față de imobilul menționat, fapt constatat de instanțele de judecată, care s-au expus că pârâtul nu a contribuit cu nimic la construirea averii imobiliare, la întreținerea acesteia și nici nu a mărit valoarea.

Prin scrisoarea nr. 33 din XXXX Cojocaru Fiodor a fost informat despre deschiderea procedurii succesoriale, însă acesta nu s-a prezentat pentru a-și expune opțiunea, din care motiv consideră refuzul notarului ca fiind neîntemeiat.

Conform certificatului cu privire la valoarea bunului imobil nr. XXXX din 14 septembrie 2011 pentru prezentarea la biroul notarial în componența bunului imobil sunt incluse: sectorul de teren cu suprafața de XXXX ha - XXXX lei, casa de locuit „A” cu suprafața de XXXX m.p. - XXXX lei: veranda „a” - XXXX m.p. - XXXX lei, scara - 193 lei, bucătăria de vară „1” - XXXX m.p. - 1696 lei, șura „2” - XXXX m.p. - 1800 lei, beci „3” - 2879 lei, veceu „4” - 150 de lei; poarta I - 1447 de lei; gard II - 737 de lei; gard III - 357 de lei; șopron V - 143 de lei, șopron VII - 98 de lei, astfel valoarea întregului imobil constituind 24 515 lei.

Prin adeverința nr. XXXX din XXXX eliberată de Primăria s. Molești, r-nul Ialoveni se confirmă faptul că Luția Gușanu în anul 1987 dispunea de XXXX ha de teren conform art. 82 al Codului funciar, iar în anul 2002 dispunea de XXXX ha de teren.

Reclamanta a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate asupra întregii averi din XXXX rămase după decesul mamei sale Luția Cojocari.

Ulterior, Aurelia Gușanu și-a concretizat cerințele și a solicitat repunerea în termen a cererii, recunoașterea sa în calitate de succesori legal al patrimoniului succesoral a mamei sale Luția Cojocaru, decedată la XXXX, obligarea lui Fiodor Cojocaru de a nu crea obstacole la intrarea în posesie a patrimoniului succesoral, recunoașterea lui Fiodor Cojocaru ca succesori nedemn al patrimoniului succesoral a Luției Cojocaru, evacuarea lui Cojocaru Fiodor și alți membri al familiei sale din casa de locuit din XXXX cu nr.cadastral XXXX și nr.cadastral XXXX și încasarea cheltuielilor de judecată (Vol.II, f. d. 66-70, 139-140).

Prin încheierea din 03 martie 2014 a Judecătorei Ialoveni s-a atras Ivan Cojocari în calitate de intervenient accesoriu de partea pârîului în cauza civilă la cererea Aureliei Gușanu împotriva lui Fiodor Cojocaru, notarul privat O.Chetreanu cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și anularea încheierilor de refuz (Vol.II, f.d. 114).

La 17 aprilie 2012 Aurelia Gușanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva notarului public Oleg Chetreanu, intervenient accesoriu Ivan Cojocaru, privind anularea încheierilor și obligarea eliberării certificatului de moștenitor legal (Vol. III, f.d.2-5).

În motivarea acțiunii reclamanta, a invocat că la 31 decembrie 2010 a decedat mama sa, Cojocaru (Gușanu) Luția. Din cauza acțiunilor agresive și ilegale ale tatălui vitreg Cojocaru Fiodor, care după decesul mamei Cojocaru Luția, a alungat-o din ograda părintească, fiind permanent amenințată că o va omorî dacă va reveni în ograda mamei sale, fapt ce îi punea în pericol viața și sănătatea.

Pînă în prezent nu poate să intre în posesia patrimoniul succesoral al mamei sale Cojocaru Luția și nici nu poate să folosească de patrimoniul personal adiacent aceleași case și ogrăzi.

A încercat de nenumărate ori să ajungă cu pârâtul la un numitor comun, însă fără nici un rezultat.

Cojocaru Fiodor, nu a contribuit cu nimic la gospodăria și bunurile edificate de tatăl ei Gușanu Efim în timpul căsătoriei cu mama sa Gușanu Luția, fiind ajutați de către dânsa. Astfel, casa de locuit și construcțiile adiacente, au fost construite de părinții săi Gușanu Efim și Gușanu (Olșevschi) Luția, care s-au căsătorit la XXXX, iar la XXXX a decedat Gușanu Efim, fapt confirmat prin certificatul de deces. La XXXX, Gușanu Luția s-a căsătorit cu Cojocaru Fiodor, care a venit în gospodărie și pînă în prezent nu a contribuit cu nimic la îmbunătățirea bunurilor specificate.

La 12 aprilie 2011 a depus cerere la notarul public Oleg Chetreanu, privind eliberarea certificatului de moștenitor la averea rămasă după decesul mamei sale Cojocaru (Gușanu) Luția, însă prin încheierea notarului public Chetreanu Oleg din 27 septembrie 2011, i-a fost refuzată eliberarea certificatului de moștenitor legal.

Deoarece era în imposibilitate să prezinte actele solicitate de notar pentru oformarea succesiunii, acesta i-a acordat un termen suplimentar pentru remedierea litigiului cu pârîtul. Ca rezultat prin încheierea din 15 martie 2012 notarul public Oleg Chetreanu i-a refuzat în eliberarea certificatului de moștenitor.

Consideră încheierile contestate ca neîntemeiate, deoarece notarul nu a indicat concret ce documente nu i-au fost prezentate și care urmează să le prezinte, totodată fiind ignorate un șir de acte care dînsa le-a prezentat.

Reclamanta Aurelia Gușanu a solicitat repunerea în termen a cererii, anularea încheierilor notarului public Oleg Chetreanu nr. 42 din 27 septembrie 2011 și încheierii nr.11 din 15 martie 2012, cu obligarea notarului public Oleg Chetreanu să-i elibereze certificatul de moștenitor asupra patrimoniului succesoral a mamei sale Luția Cojocaru, decedată la XXXX.

La 28 august 2014 Cojocari Ivan a depus cerere de chemare în judecată împotriva IFS Ialoveni și Gușanu Aurelia privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii testamentare rămasă după decesul lui Cojocaru Luția, decedată la XXXX (Vol. I, f.d. 5-6).

În motivarea acțiunii a invocat că la 12 noiembrie 2004 a fost întocmit testamentul prin care Cojocaru Luția a testat toată averea lui Cojocari Ivan.

La XXXX Cojocaru Luția a decedat. După deces a acceptat succesiunea prin intrarea în posesia patrimoniului succesoral.

La 05 august 2014 a revenit în Republica Moldova, iar la 12 august 2014 s-a adresat notarului public Chetreanu Oleg cu cerere privind deschiderea succesiunii.

Prin decizia din 12 august 2014 i-a fost refuzată deschiderea procedurii succesoriale, pe motiv că a omis termenul de acceptare a succesiunii.

Consideră că a omis termenul de acceptare a succesiunii testamentare din motive întemeiate, deoarece o perioadă îndelungată s-a aflat peste hotare, astfel neavând posibilitatea reală de a se adresa cu cerere în termenul stabilit.

Prin încheierea Judecătorei Ialoveni din 21 aprilie 2015 cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Gușanu Aurelia împotriva lui Cojocaru Fiodor cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra întregii averi și cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Cojocari Ivan împotriva IFS Ialoveni și Gușanu Aurelia cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, au fost conexate într-un singur proces (Vol. I, f.d. 71).

Prin hotărîrea din 16 iunie 2015 a Judecătorei Ialoveni cererea de chemare în judecată depusă de Gușanu Aurelia împotriva lui Cojocaru Fiodor cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra întregii averi, cât și cererea de chemare în judecată depusă de Gușanu Aurelia împotriva notarului public Oleg Chetreanu privind anularea încheierilor cu nr.42 din 27 septembrie 2011 și nr.11 din 15 martie 2012, cu obligarea eliberării certificatului de moștenitor asupra patrimoniului succesoral s-au respins ca fiind neîntemeiate.

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Cojocari Ivan împotriva IFS Ialoveni și Gușanu Aurelia cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii testamentare ca neîntemeiată (Vol.III, f.d. 115, 118-121).

Pentru a decide astfel instanța de fond a considerat că motivele de fapt pentru care Gușanu Aurelia invocă succesiunea nedemnă a lui Cojocaru Fiodor, este faptul că reclamanta pretinde la toată averea succesorală rămasă după decesul mamei sale, neprezentând careva probe concludente care ar demonstra faptul că Cojocaru Fiodor nu a avut grijă de Cojocaru Luția și că este vinovat în decesul mamei sale care a survenit subit, fiind combătute prin materialele cauzei și anume, prin ordonanța Procuraturii r-nului Ialoveni din 27 aprilie 2012 și 07 noiembrie 2012, prin care au fost respinse plângerile lui Olișevschi Valeriu în pornirea urmăririi penale împotriva lui Cojocaru Fiodor.

Instanța de fond a respins cerința Aureliei Gușanu privind anularea încheierilor notarului public Oleg Chetreanu cu nr.42 din 27 septembrie 2011 și cu nr.11 din 15 martie 2012, prin care s-a respins eliberarea certificatului de moștenitor asupra patrimoniului succesoral, așa cum contrar prevederilor art. 65 alin.2 din Legea cu privire la notar, moștenitorul Aurelia Gușanu nu a prezentat toate actele necesare pentru a întruni cerințele legale și a fi posibilă eliberarea certificatului de moștenitor asupra patrimoniului succesoral. Astfel, s-a constatat că reclamanta nu a prezentat informația cu privire la cercul de moștenitori asupra averii succesoriale, notarul fiind în imposibilitate să stabilească întregul cerc de moștenitori legali și testamentari, cât și nu a prezentat notarului actele de proprietate a lui Cojocaru Luția, or dreptul de proprietate a Luției Cojocaru nu a fost transcris în Registrul

bunurilor imobile, iar actele inițiale de proprietate sunt cele ce au stat la baza întocmirii contractului de donație, care a fost declarat nul, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2004, corectată prin încheierea din 04 octombrie 2004 se confirmă doar partajarea averii moștenite.

Instanța a respins acțiunea lui Cojocari Ivan privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, deoarece nu s-au prezentat probe care să constituie circumstanțe temeinice de prelungire a termenului de acceptare a succesiunii.

La 01 iulie 2015 Gușanu Aurelia, în termenul prevăzut de lege, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea parțială a hotărârii Judecătorei Ialoveni din 16 iunie 2015, cu emiterea unei hotărâri noi prin care să fie admise integral cererile de chemare în judecată înaintate de Gușanu Aurelia (Vol.III, f.d. 125-129, 148-160).

La 15 iulie 2015 Cojocari Ivan, prin intermediul avocatului Barbacar Anatolie a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea parțială a hotărârii Judecătorei Ialoveni din 16 iunie 2015, cu emiterea unei hotărâri noi prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată înaintată de Cojocari Ivan (Vol.III, f.d. 131-133).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2016, a fost înlocuit în prezentul proces Cojocarul Fiodor, născut la XXXX și decedat la XXXX, cu moștenitorul legal al averii Cojocarului Ivan, născut la XXXX (Vol.III, f.d. 202-204).

Prin decizia din 23 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-au respins apelurile declarate de Gușanu Aurelia și de avocatul Anatolie Barbacar în interesele lui Cojocari Ivan și s-a menținut hotărârea Judecătorei Ialoveni din 16 iunie 2015 (Vol.III, f.d.220, 221-236).

Prin decizia din 27 septembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Gușanu Aurelia, prin intermediul avocatului Mihaila Constantin, s-a casat integral decizia Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2017, cu restituirea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători (Vol.IV, f.d. 23-32).

Pentru a decide astfel instanța de recurs a concluzionat că instanța de apel nu a constatat cert care este masa succesorală existentă la momentul decesului Luției Cojocarului, ținând cont inclusiv și de încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2004, prin care bunurile au fost divizate; nu a constatat care sunt persoanele cu drept de succesiune; nu a stabilit dacă Cojocarul Ion și Cojocarul Ivan este una și aceeași persoană; nu a identificat persoanele care participă la raportul litigios, or numele și prenumele pârților se indică în acte diferit; nu a stabilit cu exactitate obiectul litigiului, ținând cont de solicitările părților conținute în cererile de chemare în judecată; nu s-a expus asupra tuturor probelor din dosar, fără a motiva soluțiile și concluziile sale.

Prin decizia din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de către Anatolie Barbacar, în interesele lui Cojocari Ivan.

S-a admis apelul declarat de către Gușanu Aurelia, reprezentată de avocatul Mihaila Constantin.

S-a casat hotărârea Judecătorei Ialoveni din 16 iunie 2015 în partea respingerii acțiunii înaintate de Gușanu Aurelia și în această parte s-a adoptat o hotărâre nouă, prin care acțiunea Aureliei Gușanu s-a admis în parte și s-a recunoscut după Gușanu Aurelia dreptul de proprietate prin succesiune legală asupra patrimoniului

succesoral rămas după decesul mamei sale Cojocari Luția, decedată la XXXX, cu evacuarea lui Cojocari Ivan, născut la XXXX și membrii familiei acestuia din bunurile imobile care constituie patrimoniul succesoral rămas după decesul Luției Cojocari.

În rest hotărîrea primei instanțe, în partea respingerii cererii lui Cojocari Ivan împotriva Inspectoratului Fiscal Ialoveni și Gușanu Aurelia, privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, s-a menținut (vol.IV, f.d.98-99, 100-116).

Prin decizia suplimentară din 17 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a încasat din contul lui Cojocari Ivan în folosul Aureliei Gușanu cheltuielile de judecată în sumă de 200 de lei, cu titlu de taxă de stat achitată în instanța de fond, suma de 300 de lei, taxa de stat achitată în instanța de apel și 200 de lei achitați în instanța de recurs, iar în total suma de 700 de lei (Vol.IV, f.d.121-123).

Pentru a decide astfel instanța de apel a constatat că în rezultatul împărțirii în natură a cotelor-părți, a fost înregistrat dreptul de proprietate pe cote-părți a bunurilor imobile moștenite de Gușanu Aurelia și cota-parte a bunurilor transmise Luției Cojocarului în proprietate, fapt confirmat prin parafa OCT Ialoveni de pe actele judecătorești, astfel fiind stabilit care este patrimoniul succesoral al defunctei Cojocarului Luția.

Totodată instanța a constatat că moștenitorul legal Cojocari Ivan, care l-a înlocuit în prezentul litigiu pe Cojocarul Fiodor, nu are statut de moștenitor legal al lui Cojocarul Fiodor, deoarece acesta a prezentat doar certificatul de calitate de moștenitor din 22 septembrie 2015 a defunctului, fără însă a prezenta certificatul de moștenitor legal care îi dă dreptul legal la succesiune și dispunerea de patrimoniul succesoral. Deoarece nici Cojocarul Fiodor, nici feciorul lui Cojocarul Fiodor din prima căsătorie Cojocari Ivan, și nici nepotul lui Cojocarul Fiodor, care este Cojocari Ion Ion nu au oficializat legal și nu au acceptat moștenirea Luției Cojocarului agonisită împreună cu Gușanu Efim or, potrivit art.1516 Cod civil, succesiunea este acceptată de succesori indiferent de faptul dacă este testamentar sau succesori legal.

Instanța de apel a concluzionat că în termenul de 6 luni, prevăzut de art.1517 Cod civil, Cojocarul Ivan conștient nu și-a manifestat voința de a accepta succesiunea legală, cu toate că cunoștea despre deces și a avut posibilitatea să o accepte, nefiind constatate careva motive întemeiate de omitere de către acesta a termenului de acceptare a succesiunii.

Instanța a remarcat că în testamentul eliberat pe numele nepotului lui Cojocarul Fiodor este indicat Cojocarul Ion Ion, însă de către ultimul nu a fost depusă cerere de acceptare a succesiunii în termen de 6 luni, iar conform actelor de identitate a persoanei indicate în testament este vorba de o altă persoană Cojocari Ivan Ivan. Astfel la moștenire a venit doar Gușanu Aurelia în calitate de moștenitor legal, care a acceptat-o prin depunerea cererii de acceptare la notarul Oleg Chetreanu în termen, fiind deschis dosar de moștenire la XXXX.

Instanța a constatat că din materialele cauzei nu ar rezulta că Cojocari Ivan, născut la XXXX și membrii familiei acestuia ar avea dreptul de proprietate asupra bunului imobil alături de Gușanu Aurelia, iar ocuparea imobilului a avut loc doar datorită încheierii căsătoriei tatălui lui Cojocarul Fiodor cu Cojocarul Luția. Așa cum a fost admisă cerința privind recunoașterea dreptului de proprietate prin succesiune legală asupra patrimoniului succesoral rămas după decesul mamei sale Cojocari

Luția, s-a admis și cerința privind evacuarea lui Cojocari Ivan și membrii familiei acestuia din casa de locuit din s.Molești, r-nul Ialoveni, ultimii nici într-un mod nu au justificat dreptul de a ocupa imobilului litigios.

La 07 iunie 2019 Ivan Cojocari, a declarat recurs împotriva deciziei din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și casarea parțială a hotărârii Judecătorei Ialoveni din 16 iunie 2015, în partea respingerii cererii de chemare în judecată depuse de Cojocaru Ivan cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii testamentare rămasă după decesul cet.Cojocaru Luția, decedată la XXXX, cu emiterea în acest sens a unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului a indicat prevederile art.432 alin. (2) lit. a), b), c) Cod de procedura civilă, și anume instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, inclusiv a interpretat în mod eronat legea.

În motivarea recursului a menționat că, instanța de apel nu a luat în considerare poziția notarului Oleg Chetreanu expusă în referința la cererea de chemare în judecată, în care a pledat pentru respingerea cererilor depuse de Aurelia Gușanu, care sunt neîntemeiate, explicând detaliat situația patrimoniului succesoral și motivul refuzului eliberării certificatului de moștenitor legal, or o altă soluție ar contravine prevederilor art.29 alin. (2) din Legea cu privire la notariat.

A indicat că Cojocaru Fiodor a acceptat succesiunea rămasă după decesul Luției Cojocaru prin intrarea în posesie, iar succesiunea după decesul lui Cojocaru Fiodor a fost acceptată de către Ivan Cojocaru.

A specificat că instanța de apel nu a examinat fondul apelului, a emis o decizie contrară solicitărilor formulate de către reclamant în cererea de chemare în judecată, nu s-a expus asupra tuturor temeiurilor de fapt și de drept, atât din cererea de apel, cât și din cererea de chemare în judecată.

A accentuat că la 31 decembrie 2010, data survenirii decesului Luției Cojocaru, Fiodor Cojocaru era inapt de muncă, pensionar, iar potrivit art.1505 Cod civil succesorii de clasa I inapți pentru muncă au dreptul de a moșteni, independent de conținutul testamentului, cel puțin o doime cotă-parte din cota ce s-ar cuveni fiecăruia în caz de succesiune legală. La fel, prin decizia recurată se încalcă dreptul succesoralului la rezerva succesorală obligatorie.

De către instanța de apel nu au fost luate în considerație prevederile art.1500, 1516, 1517, 1519 alin. (1) Cod civil, care sunt aplicabile cazului.

Decizia contestată contravine practicii judiciare unitare formate, fiind cert faptul că Aurelia Gușanu nu a intrat în posesia patrimoniului succesoral, de către instanța de apel fiind ignorată integral instituția succesiunii reglementate de lege. Se mai atestă și faptul că nu au fost întrunite condițiile de recunoaștere a dreptului de proprietate asupra bunurilor succesoriale după Aurelia Gușanu.

De către instanța de apel nu s-a luat în considerație faptul că dreptul de proprietate a lui Cojocaru Luția nu a fost înscris în Registrul bunurilor imobile în conformitate cu prevederile art. 321 Cod civil.

A indicat că instanța de fond corect a aplicat normele de drept care se referă speței, a dat apreciere completă obiectivă și sub toate aspectele probelor, iar hotărârea dată este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și

intereselor legale a participanților la proces, în partea respingerii cererii de chemare în judecată a Aureliei Gușanu.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 17 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 18 mai 2018 (f.d. 117, vol.IV), însă la materialele cauzei lipsește confirmarea recepționării deciziei contestate de către părțile la proces.

Astfel, recursul declarat de Ivan Cojocari la 07 iunie 2019, se consideră a fi depus în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

La 26 iulie 2019, Aurelia Gușanu a depus referință prin care a solicitat respingerea cererii de recurs depusă de Ivan Cojocari ca fiind tardivă și inadmisibilă, fiind bazată pe motivații neîntemeiate și abuzive.

A menționat că motivele recursului din 07 iunie 2019 nu au nici o concordanță cu motivele și cerințele recurentului din cererea de chemare în judecată a lui Cojocarul Ivan împotriva IFS Ialoveni și Gușanu Aurelia cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii testamentare, rămase după decesul cet.Cojocarul Luția, decedată la XXXX care a fost depusă în Judecătoria Ialoveni peste 4 ani la 28 august 2014 și care solicită să fie admisă integral. Mai mult decizia instanței de apel din 05 aprilie 2018 a fost executată, fiind înregistrat dreptul de proprietate pe numele Aureliei Gușanu.

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ivan Cojocari, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ivan Cojocari, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța ierarhic inferioară și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod

flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursurile declarate nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74).

De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Ivan Cojocari.

În conformitate cu art. 270, 433 lit.a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ivan Cojocari.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh